

ПРОБЛЕМЪТ ЗА НАРКОМАНИЯТА В АРАБСКИЯ СВЯТ

Зиад Талеп

Psychoactive substances are part of human culture for thousands of years. But since 15-16 c. it starts to be discussed the problem of drug addiction. Today this problem unfortunately is world well known. The Arabian World is not an exception.

The seriousness of drug addiction problem confirms the necessity it to be studied in concern of different aspects: reasons of appearance, possibilities of patient treatment and strategies for coping with the process.

In the article the major stress is on revealing the drug addiction in Arabian World. These countries could be divided into two parts – West (Africa), where there is a French influence, and East – with the predominance of English culture. This division is important as it plays a special role in drug addiction processes. The last are discussed in detail in several Arabian countries, namely Yemen, Saudi Arabia, Kuwait, Moroco and Egypt.

Възникване и обща характеристика на наркоманията

Още от древността хората са използвали различни упойващи средства. Целта им е била да се справят със своя физически и психичен дискомфорт, да улеснят социалните си контакти, да изживеят приятни мигове, да осъществят определени ритуали. Ограничените комуникации между държавите са били причина дълго време в една част от света да се използва само опиум, а в други — канабис, кока или друго упойващо вещество. По правило наркотиците, известни със свойствата си да променят психиката на човека, са приемани почти само от мъжете. Незначителен е бил броят на тези, които са ставали зависими от веществата. Обикновено това са били лица на подходяща възраст и съответно положение в обществото, които са използвали опиати при изпълнението на ритуали на религиозна основа. Не бива да се пренебрегва фактът, че в много държави и днес някои от тези вещества се използват с хуманна, медицинска цел — за лечение на психични и соматични заболявания.

От хилядолетия дрогата е част от човешката култура. Използването на специфичен вид гъби и други психоактивни растения, както и производството на упойващи (алкохолни) напитки, стоят в основата на многообразните функции на дрогата в съвременния живот на хората.

Съществуват сведения, че растенията и гъбите, предизвикващи халюцинации, алкохолните напитки, както и производните на опиума и канабиса, са се употребявали от хилядолетия. Това, което днес наричаме пристрастеност, се е появило в „новото време“ — т.е. през XXV—XVI в., засилва се заедно с мащабния прогрес на индустриализацията през XIX в. и редицира след Втората световна война (Ладевиг, Д., 2000, с. 9).

Наркотиците могат да се използват и като оръжие — например страните-колонизатори ги разпространяват в обществата на своите врагове, за да намалят съпротивителните им сили. Наркотиците превръщат човек в безволево същество, което е в робска зависимост и не е в състояние да направлява и контролира своето поведение. Пристрастяването към дрогата води до намаляване на телесното тегло и до отслабване силата на разума. В резултат на това личността постепенно се разрушава. Човек губи своите задръжки, не изпълнява отговорностите си, не се интересува от работата нито от семейството си. Съгласно изследвания на арабски психолози, около 85 % от разводите в страната се дължат на проблеми, свързани с наркоманията. Или, наркотиците са една от основните причини за разрушаване на семействата, изоставяне на децата, разрастване на невежеството и престъпността (Ален, Л., 1993).

Според други арабски изследвания 77,6 % от лицата, задържани за нарушаване на закона, свързано с наркотиците, са хора с престъпно минало, докато при алкохолиците, този процент е по-малък — 58,9. Тези факти могат да се разглеждат като едно от възможните потвърждения на връзката между наркомания и престъпност (Али, К., 1989).

От друга страна, не е много коректно да се говори за Арабския свят като едно цяло. Той е разделен на две части — западна (в Африка) и източна (в Азия). Респективно, съществуват и две различни култури — френска в Африка и английска в Азия. Освен това в арабските страни работят близо 20 млн. чуждестранни работници от различни държави и култури, като най-голямата част от тях са от Индия, Пакистан, Тайланд, Филипините и Индонезия. Те работят предимно в хотели, ресторанти, магазини, супермаркети, карат таксита и т.н. Техният достъп до наркотични вещества е улеснен, тъй като непрекъснато контактуват с много и различни хора поради характера на своята работа. По този начин чужденците се превръщат в един от основните източници за разширяване на наркоманията в арабските страни.

Географски, в *източната част на Арабския свят* съществуват строги закони в борбата срещу наркотиците — *предвидено е смъртно наказание*. Това предопределя високите цени на дрогата и огромния риск за търговците на наркотици в страни, като Йемен, Саудитска Арабия, Кувейт. В *западната част*, употребата на наркотици е по-разпространена. Най-често се пуши марихуана. В тези страни — като Египет и Мароко например,